SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL ... No. 166. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 1, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го ВЕРЕСНЯ 1993. Ч. 166. РІК С.

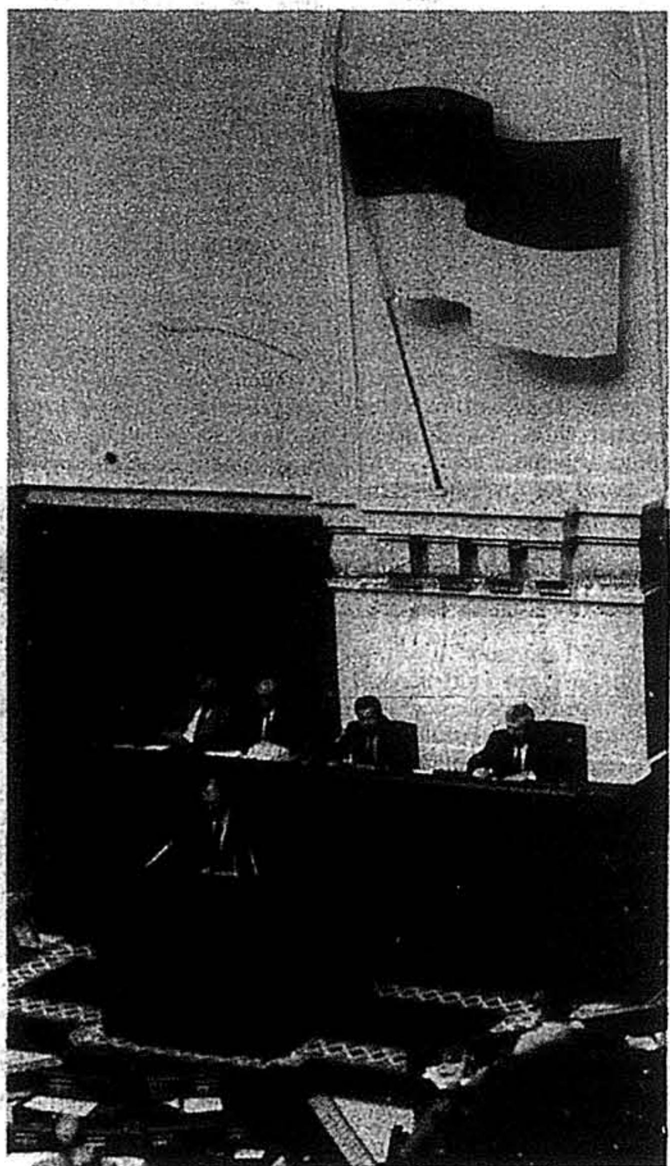
У Верховній Раді згоди не досягнуто

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 26-го серпня, після вакацій розпочалися засідання сесії Верховної Ради України. Протягом двох днів тривало обговорення питань про референдум і передчасні вибори до рад усіх рівнів. Із запропонованих п'ятьох варіантів проєктів постанов Верховної Ради щодо референдуму, більшість депутатів у своїх виступах підтримали проєкт з доповненням Президії Верховної Ради. У ньому пропонується зупинити дію рішення Верховної Ради щодо референдуму та доручити постійним комісіям до 15-го вересня підготувати зміни до закону, і передбачити термін уповноважень депутатів усіх рівнів — чотири роки.

Президент України Леонід Кравчук запропонував передбачити термін президентства в Україні — також чотири роки. Депутати зазначили, що референдум має включати питання державного устрою України та форм правління. Але голосуванням жодна з цих позицій не була ухвалена.

Виступаючи перед Верховною Радою голова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл заявив, що Уряд Л.Кучми не виправдав надій народу, трансформувавшись із сподіваного уряду реформ в уряд червоних директорів. Система самовврядування — на заміну совєтської — може бути реформована тільки на основі нової конституції, а не тимчасового закону. Ни...

(Закінчення на стор. 4)

Л. Кучма виступає на сесії Верховної Ради.

ДЕНЬ ПРАЦІ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка (Г. Колесса). — Програми останнього вікенду літнього сезону Союзівки,так званого „вікенду Дня Праці" будуть присвячені трьом ювілеям — 100-літтю щоденника „Свобода", 60-літтю „Українського Тижневика" та 40-літтю Союзівки.

У п'ятницю, 3-го вересня, о год. 10-ій вечора відбудеться забава, гратиме оркестра „Тріо Олеся Кузишина". У суботу, 4-го вересня, о год. 8:30 вечора розпочнеться концерт на тенісових кортах під відкритим небом, в якому виступлять Тарас Петриненко і його група „Гроно", Віка та Віктор Шпортько. Після концерту — забава, гратимуть оркестри „Темпо" і „Фата моргана". У неділю, 5-го вересня, відбудуться два концерти — о год. 2:15 по полудні, в якому на плятформі „Веселки" братиме участь група „Фата Моргана", та вечірній, о год. 8:30, в якому вперше на Союзівці виступить вокаліст Ігор Богдан та ансамбль „Галичина". Про Тараса Петриненка, Віку та „Фата Моргана" ми вже не раз писали у нашому щоденнику, тому щоб не повторюватися, подаємо тільки опис творчого шляху Ігоря Богдана.

Концертові турне артиста відбувалися в багатьох країнах світу — в Польщі, Англії, Німеччині, Бельгії, Канаді, Австралії та останнім часом в ЗСА, де його дебют відбувся на сцені Гарден Стейт Артс Центру в Голмдел, Н.Дж. З ансамблем „Галичина" І. Богдан співпрацює з 1990 року. У складі ансамблю — М. Мусієнко (керівник) і Т. Майчик.

У вищеназваному концерті також візьмуть участь бандурист зі Львова Остап Стахів і танцювальний ансамбль „Запорожці" з Пасейку, Н.Дж. Конферансьє — Мар'янка Гаврилюк, керівник програм на Союзівці — Аня Дидик-Петренко.

Ігор Богдан

Віка.

О год. 10-ій вечора — забава, гратимуть дві оркестри — „Темпо" і „Фата Моргана".

Від п'ятниці, 3-го вересня, до неділі, 6-го вересня, на оселі проходитимуть виставки творів багатьох авторів; координатор — Соня Семанишин. В головному будинку відбудуться виставки Марійки Сохан-Тимець (ювелірні вироби) та творів Віри Васічко, Ігоря Дяченка та Олександра Ткаченка, а під відкритим небом виставлятимуть касетки Богдан Тимець, Христина Гентиш — картини, Марійка Бокало — кераміку. Від 3-го до 6-го вересня відбудуться на Союзівці тенісові змагання за індивідуальні першості Української Спортової Централі Америки і Канади на рік 1993 і за чаші УНСоюзу, Союзівки, „Свободи" (в тому пропам'ятна чаша інж. Б. Рака, д-ра В. Гука, Я. Рубля і д-ра П. Харука), „Українського Тижневика" і Марії Душник та за грошові нагороди в поодиноких іграх.

4-го вересня відбудуться плавацькі змагання за індивідуальні першества УСЦАК та трофеї і нагороди УНСоюзу.

Російська розвідка продовжує промислове шпигунство в Німеччині

Бонн. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, німецька контррозвідка — офіційна назва — департамент в питаннях захисту конституції — оприлюднила щорічний звіт щодо діяльности шпигунів інших держав у країні. Звіт, між іншим, містить висновок, що закордонна російська розвідка успадкувала агентурну мережу колишнього КГБ і продовжує здійснювати розвідувальні операції. Особливо активно російські резиденти і їхні німецькі агенти займаються діставанням промислової інформації, що має неабияке значення для Росії саме тепер, в часи гострої економічної кризи.

Діяльність закордонних розвідок у звіті трактується як чинник, котрий дестабілізує німецьку економіку. Крім того, мова також іде про активізацію правих і лівих екстремістських організацій. На підставі докладного аналізи великої кількости різних даних департамент в питаннях захисту конституції робить висновок, що теза про непотрібність контррозвідки у зв'язку з припиненням „холодної війни" є „висмоктаною з пальця".

Самозрозуміло, що російським розвідувальним органам, з огляду на брак грошей, довелося на третину зменшити кількість своїх агентів у Німеччині, однак „при ділі" залишилися такі, які здатні „працювати за двох". У звіті підкреслюється, що колишні агенти східньонімецької служби безпеки поновили контакти з Москвою і ввійшли до складу нової розвідувальної мережі, створеної вже після закінчення „холодної війни". Це свідчить, наскільки фальшивими є постійні запевнення керівників російської розвідки, нібито діяльність її агентури на Заході вже перестала бути активною.

Щодо крайньо правих напівфашистських груп, то у звіті зазначається, що число їхніх членів тепер доходить до 42,700. У минулому році в країні зареєстровано понад 2,500 нападів на чужинців, 17 випадків закінчилися смертю.

ЛІДЕРИ АНК ВИБАЧИЛИСЯ ПЕРЕД РЕПРЕСОВАНИМИ

Йоганнесбург. — В понеділок, 30-го серпня, керівники Африканського національного конгресу, найбільшої партії чорного населення Південно-Африканської Республіки, публічно вибачилися перед колишніми в'язнями заснованих АНК концентраційних таборів у 70-ті — 80-ті роки. Однак АНК відмовився карати осіб, причетних до кривавих знущань на південноафриканськими дисидентами. Жертви репресій не дістануть також ніякої грошової компенсації. На практиці це рішення означає не щось інше, як те, що більшість керівників служби безпеки Африканського національного конгресу, які брали безпосередню участь у тортуруваннях політв'язнів, залишиться далі на своїх постах.

В Україні

Київ. — Міністерство закордонних справ України відвідали члени Українського народного посольства Громадського фонду, який сприяє міжнародному спілкуванню громадян України. Керівникові зовнішньо-політичного відомства України Анатолієві Зленкові вручено диплом почесного члена цієї фундації.

Дніпропетровське. — Міська організація Руху виступила з ініціятивою встановити меморіяльну дошку на будинку, де жив громадський діяч, поет Січеславщини Іван Сокульський. Рух пропонує назвати одну з вулиць міст його ім'ям.

Трускавець. — Тут 27-го серпня стартував Другий фестиваль популярної музики „Марія-93". У змаганнях естрадних виконавців візьмуть участь по вісім учасників від України і Німеччини. Конкурс проходитиме в два тури. Серед членів жюрі — українські і німецькі експерти.

Дніпропетровське. — Згідно з рішенням виконкому Міської Ради утворено оргкомітет для підготовки святкування 400-річчя з дня народження гетьмана Богдана Хмельницького. Передбачено видання історичних праць та літературних творів, проведення науково-практичних конференцій, тематичних виставок, показ конофільмів про Богдана Хмельницького.

Палестинці можуть дістати автономію

Вашінгтон. — У вівторок, 31-го серпня, тут повинна початися чергова рунда переговорів про мир на Близькому Сході. Не виключено, що під час двотижневої рунди між Ізраїлем і палестинцями буде досягнута домовленість про надання палестинцям автономії у смузі Гази і в місті Єрихоні на західньому березі ріки Йордан.

У понеділок про це недвозначно говорили високопоставлені чинники Державного департаменту, міністри ізраїльського уряду, а також представники Палестинської Визвольної Організації (ПВО). „Переговори можуть принести результат", — сказав пресовий секретар Державного департаменту Майкл МекКеррі, маючи на увазі переговори, що почнуться у вівторок. „Настала пора дати світові шанс", — заявив в Єрусалимі прем'єр-міністер Ізраїля Іцак Рабін. „Згода можлива", — сказав у Вашінгтоні Ханан Ашраві, пресовий секретар палестинської делегації на переговорах.

Угода буде передбачати не лише автономію палестинців у смузі Гази і Єрихоні. Вона включає взаємне визнання Ізраїля і ПВО.

Переговори про мир на Близькому Сході, що почалися 22 місяці тому, зрушилися з мертвої точки в результаті подій, що відбулися за останні два тижні. За цей час у Скандинавії завершилися секретні зустрічі міністра закордонних справ Ізраїля Шимона Переси з високопоставленим чинником ПВО у Скандинавії, а також секретні переговори Ш. Переса з державним секретарем Ворреном Кристофером, які відбулися минулої п'ятниці в домі Кристофера у Каліфорнії. Але якщо факт зустрічі ізраїльського і американського міністрів не заперечують ні Ізраїль, ні ЗСА, то ізраїльський уряд продовжує замовчувати факт зустрічі Переса і представника ПВО.

В Ізраїлі і в палестинських колах панує ентузіязм. В Єрусалимі відбулася навіть спільна ізраїльсько-палестинська мирна демонстрація. Міністер охорони здоров'я Ізраїля Хаїм Рамон радісно заявив: „Лід зрушився! Цього або наступного тижня ми підпишемо угоду!"

Профспілки радяться

Київ (УНІАР). — Тут 27-го серпня розпочався Другий конгрес профспілок України. Мета його — виробити план дальшої діяльности профспілкових об'єднань за умов відсутности програмного документу Уряду щодо виходу з економічної кризи.

Близько 400 учасників конгресу 27-го серпня пікетували Верховну Раду і зібрали 200 підписів під вимогою провести референдум. Однак це звернення-вимогу на сесії не зачитали, оскільки більшість депутатів проголосували за те, щоб не давати слова голові Федерації профспілок України Олександрові Стоянові.

На Другому конгресі профспілок О. Стоян критикував дії Уряду і той факт,що в Україні ще й досі не визначені суспільний лад, державний устрій та форма правління.

Після відмови депутатів вислухати на Верховний Раді заяву конгресу, в якій профспілки вимагають проведення дочасних виборів Верховної Ради та проведення референдуму щодо соціяльно-економічної політики, форм управління в державі та довір'я Президентові, перед учасниками конгресу виступив Президент України Леонід Кравчук. Він підтримав вимогу проведення референдуму та виборів Верховної Ради, але наголосив на необхідности дотримуватися закону, інакше дії профспілок можуть привести до протистояння в державі. Л. Кравчук знову підтвердив, що виступає за економічну угоду з огляду на те, що українська держава може вижити лише користуючись ринком і ресурсами країн, що раніше входили до ССР. Він сказав, що економічна угода захищатиме інтереси кожної держави, яка входитиме до економічного співтовариства.

Другий конгрес профспілок України ухвалив звернення до Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів, у якому сказано, що профспілки підтримують створення економічного співтовариства в межах СНД. Навколо цього питання відбулися гарячі дебати, після яких представники низки західніх областей залишили залю засідань, протестуючи проти відсутности поправок, які застерегли б від можливих негативних наслідків такого союзу для України.

Голова Федерації профспілок України О. Стоян та його заступник Валентин Пожедаєв утрималися від голосування. Пожедаєв пояснив, що не можна було голосувати за постанову, тексту якої кожен делегат не мав у руках.

Голова Харківської обласної профспілкової ради Чуб заявив, що керівництво Федерації профспілок України чинить тиск на делегатів конгресу і поставив питання про недовір'я керівництву Федерації профспілок. Делегати конгресу вирішили обговорити це питання на наступному пленумі. Ухвалено заяву-протест щодо вилучення майна профспілок, постанову про збір підписів за проведення референдуму, конкретні заяви до прокурора та органів влади України, спрямовані на захист інтересів трудящих.

У СВІТІ

ПОЛІЦІЯ ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОГО міста Кейптавну заарештувала двох чорних юнаків, причетних до вбивства 26-річної американської студентки Емі Байлз. Обидва вони є членами екстремістської Панафриканської студентської організації.

ІНФОРМАЦІЙНЕ АГЕНТСТВО ТТ повідомило, що сили прибережної оборони Швеції виявили у шведських територіяльних водах чужинецький підводний човен. Військовий гелікоптер атакував ціль, спрямовавши на неї торпеду. Відомо, що в минулому порушниками шведських морських кордонів найчастіше виявлялися російські підводні човни.

В ЄГИПТІ ЗААРЕШТОВАНО понад 200 членів екстремістських ісламських організацій. Президент Єгипту Госні Мубарак заявив, що більшу кількість терористичних організацій в країні здійснили єгиптяни, які раніше воювали в Афганістані на боці муджагедінів.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ООН Бутрос Бутрос-Ґалі призначив єгиптянина Мохаммеда Алі Ніязі своїм помічником у питннях боротьби з корупцією в Організації Об'єднаних Націй. М.А. Ніязі очолив незалежне бюро розстежень, до якого увійдуть різні контрольні підрозділи. Підлягати бюро буде безпосередньо генеральному секретареві ООН.

ЩЕ ОДНА ЗІРКА СВІТИТЬ НАД УКРАЇНОЮ

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Кожне перебування проф. Зірки Воронки в Україні — це черговий успіх, яким вона завжди радо ділиться з нами й тим самим — з чисельними читачами нашого щоденника.

Тим разом вона не лише хоче поінформувати про успіх цьогорічної акції навчання англійської мови в Україні, що його спонзорує Український Народний Союз, але також розповісти про два інші завдання, що їх вона перевела цього літа в Україні.

— У січні ми писали про ваші пляни та про другу чергу добровольців-учителів англійської мови, що зголосилися навчати літом 1993 року. Чи можете сказати, як ця акція пройшла?

Як звичайно проф. З. Воронка повна захоплення та ентузіязму розповідає:

— З людської сторони, із навчанням все пройшло прекрасно! Наші учителі працювали у 18 областях України, у 42 місцевостях, провели 81 курсів і мали вкупі 1,300 учнів. Курси проходили, як і минулого року, чотири тижні, по 20 годин на тиждень. На підставі нашого минулорічного досвіду ми старалися, щоб групи були якнайбільше гомогенні віком і вишколом, а там, де не було можливості провести курсу правильно, ми радше їх не влаштовували.

— Поінформуйте, де саме проведено більше курсів та який відсоток учителів був із тих, що навчали вже минулого року?

— Тим разом майже 40 відсотків курсів проведено в західніх областях України, але ми від початку їх організування, мали бажання „іти на схід" і вдалося нам перевести курси в Донецькому, Дніпропетровську, Луганську, на Криму. Але з кожним роком шукаємо за новими можливостями, і коли прийдеться плянувати на літо 1994 року, ми б хотіли посунутися ще дальше, аж у східню діяспору, на Сибір. Коби лише найти охочих туди їхати. Але ми маємо великих ентузіястів такого навчання, хоча, як це завжди підкреслюємо, ті добровольці самі оплачують собі поїздку. Того літа ми мали 23 відсотків таких осіб, які були в Україні минулого року на навчанні. Деякі із них мають великі вдоволення та успіхи. Ось тут хотіла б подати декого із тих, що мали вийнятковий успіх, як Галину Кухто, що вдруге навчала в Інституті Охорони Пам'яток у Києві, д-ра Любомира Притуляка з Канади, подружжя Уляни і Ральфа Блеклак, Наталку Масну і наших наймолодших учителів Адріяну Качарай та Володимира Марзотто.

— Нам відомо, що не всі із учителів, які були тепер в Україні професійно навчають англійську мову впродовж року. чи вистачає одноденного вишколу, що вони дістають перед виїздом який ми мали нагоду спостерігати?

— Знаєте, підручники, які вони дістають, є так добре виготовлені, що дозволяють особам навіть з ма...

(Закінчення на стор. 4)

Проф. З. Воронка відкриває курси.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, копи автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Чудова вістка з України

Весною і з початком літа цього року почала устійнюватися у нас, українців в Америці, погана думка про Україну. Мовляв: тамтешня препогана економічна криза, адміністраційний хаос, безкарність злочинних мафій і поголовне хабарництво, всі ті неполадки дуже прикро відбиваються на настроях широких верств населення. Люди, чули ми, перестали сміятися, вулиці повні похмурих облич, щораз більше осіб з жалем згадують часи Брежнєва, що тоді „було краще". Аж ось — 24-го серпняя ц. р. була друга річниця проголошення Верховною Радою державної Незалежности України.

І не тільки у Києві, а в усіх містах України відбулося спонтанне, буквально всенародне відзначування цієї річниці. Чуємо — вулиці зароїлися святочно одягненими людьми. Грали військові оркестри, люди тішилися, сміялися, скрізь панувала правдива, щира і глибока радість, що ось вже два роки існує державна воля. Ані сліду розчарування, смутку, жалю за підневільним станом членської країни Совєтського Союзу з монопольною владою Комуністичної партії, із всевладним, всеприсутнім і всевидущим КҐБ. У минулий вівторок 24-го серпня мільйони українських людей на велетенських просторах від Попраду по Дін відзначали роковини своєї державної незалежности, забувши про всі існуючі хиби й недостачі, про всі кризи і всі лиха. І не тільки одні українські люди, бо ніде не було якогось заколоту, якогось скреготу в отому всезагальному святкуванні.

Яка моральна наука, який політичний висновок з оцього явища? Радісний позитивний висновок, що найширші верстви населення в країні психічно так глибоко за минулі короткі два роки вросли в духову атмосферу волі, що все інше, що довкола діється, сходить на задній плян. Це той державницький патріотизм, який становить тривкий фундамент кожної народоправної держави. Ми піддавали під сумнів існування такого державницького патріотизму на тлі існування яких двадцяти політичних партій і організацій, народжених не з ідеологічної чи економічної потреби, а з амбіції одиниць, які прагнуть мати „свою" партію. Виявляється, що правду кажуть добрі знавці відносин в Україні, які запевняють, що всі ті неґативи дійсности в Україні — це явище переходове, це спадщина поверх тристалітнього перебування під русифікаторським режимом Москви та понад сімдесятилітнім пануванням марксо-ленінської диктатури.

Ми стрічали тут, в Америці, десятки видатних діячів з України, мужчин і жінок, від покійного генерала Петра Григоренка починаючи почерез Надію Світличну, Михайла Гориня, Володимира Яворівського, Ігоря Юхновського та перебуваючого тепер між нами Миколи Руденка — щоб перелічити тільки малий гурт із пам'яті. Всі вони були і всі живучі є глибокими оптимістами. Для Миколи Руденка, колишнього репресованого, письменника, поета і вдумливого публіциста — два роки це ніщо, — це зрозумілий вік немовляти з невідхильними недугами немовлячого віку. Коли знати й розмовляти з Надією Світличною, Михайлом Горинем чи Миколою Руденком — відчуваєте, що маєте діло з людьми, які думають державницькими категоріями. І в нікого з них, тим паче ні в одному членові Уряду, як у Анатолія Зленка чи Костянтина Морозова, нема ні тіні сумніву, що Україна переборе всі існуючі хиби і стане поважним чинником міжнародного миру й добробуту. Ні в одному з цих мужчин і жінок не було і нема тіні песимізму щодо майбутности України, як ні від кого незалежної держави.

Поруч з інтелектуалами високої кляси приїжджали сюди і тепер перебувають тут пересічні одиниці, які прибули до ЗСА у відвідини свояків чи просто, щоб заробити гріш. Можна було почути від однієї такої малоосвіченої, але чесної жінки: „Мені в Америці не подобається. Тут інші люди, все чуже. Я повернуся в Україну — там тепер тяжко, але треба перебідувати і буде краще". Оце вірний голос народу — треба перебідувати і буде краще.

М. Мельник

ПРОЄКТ ДОГОВОРУ ПРО ЕКОНОМІЧНИЙ СОЮЗ

Другою центральною ділянкою договору є торговельно-економічні відносини. Там кажеться: „...Договірні сторони погодились у своїх взаємовідношеннях на: послідовне зниження і скасування мита, податків і зборів, а також кількісних та всіх інших рівнозначних їм за своєю послідовністю обмежень".

З історії міждержавних торговельних відносин ми довідуємось, що впровадження мита в деяких обставинах виявилось корисним. Завдяки митам та іншим обмеженням Японія дала можливість розвитку різним галузям індустрії і спроможности конкуренції на міжнародних ринках. Коли в Америці автомобілеве підприємство Крайслер стояло на грані банкрутства, уряд натиснув на японців щоб, вони обмежили експорт авт до Америки. Франція уже довгі роки підтримує своїх фармерів за допомогою мита.

В основному, ідея постійних переговорів між членами союзу в справі реґулювання, зниження і усунення мита на різні товари, це незвичайно корисна річ, але повне скасування мита разом із зобов'язанням не встановляти мита на всі товари були б під сучасну пору для України незвичайно шкідливим. Люди „з легкої руки" пропаґують ідею доцільности скасування мита тому, що ще вчора всі учасники договору жили в одній державі. Цей арґумент мав би сенс тільки тоді, коли б уряди колишнього СССР розподіляли інвестиції рівномірно серед усіх членів пропонованого економічного Союзу. Замість того, вони не тільки фаворизували Росію, але й викрили економічні структури членів союзу. Таким чином багато українських підприємств є цілковито залежні від російських тому, що еквівалентні підприємства в Україні не існують. Усунення мита фаворизувало б цього роду економічну залежність і тому заторкнуло б життєвий стандарт в Україні у неґативний спосіб. Усунення мита мало б теж тенденцію продовжувати такі структурні викривлення. І тому Україні не варто зобов'язуватись до вільного пересування товарів і послуг між членами союзу.

Третя основна проблема — це свобода міґрації. Її формулювання у третій статті таке: „Економічний союз передбачає: „вільне переміщення... робочої сили"; . На цього роду зформулювання Україна в ніякому випадку не повинна погодитись. Безпашпортні поїздки до держав-членів союзу — так; вільне переміщення робочої сили — ні. Люди, які хочуть працювати в Україні, повинні дістати на те дозвіл Уряду, інакше вільне пересування робітників може спричинити великі клопоти. Членам Уряду і Верховній Раді варто познайомитися ближче з проблемами небажаної міґрації робочих сил у Німеччині, Франції, Америці та інших.

Багато людей виступає проти участи України в Европейській економічній спільноті з політичних причин, мовляв, союз, це підгріта версія союзу Ґорбачова, цебто, це хитра спроба росіян відновити імперію. Чи є для тих побоювань якісь реальні причини?

Союз заторкнув би суверенітет України в основний спосіб у таких випадках: договір зобов'язував би Україну втримувати на своїй території чуже військо; договір забороняв би Україні скріпити свої збройні сили понад усталені договором границі; договір передбачав би воєнні санкції у випадку недотримання статтей договору чи бажання України покинути союз. Нічого подібного договір не передбачає і тому участь у договорі може заторкнути суверенність України тільки за її згодою. З економічної точки зору, пропонований союз — це корисна річ, тільки не в теперішній його формі. Зокрема треба б подумати, чи не варто б замінити одіозний для українців термін „союз" словом — скажімо — „асоціяція". Так чи інакше учасники договору повинні продовжувати пертрактації над його конечними модифікаціями. Ці дискусії варто б продовжувати принаймні до нових виборів до Верховної ради і разом з тим до нового уряду.

Микола Муратов

ЦЕНТР СВІТОВОЇ КОРУПЦІЇ ПЕРЕМІСТИВСЯ В РОСІЮ

На конституційному полі бою виконавчої і законодавчої гілок влади настала тиша ще в середині літа. Конституційні збори оприлюднили проєкт конституції, що супроводжувалося грімкими викриттями представників вищого ланцюга виконавчої влади, звинувачених віцепрезидентом Руцьким і генеральною прокуратурою Росії в корупції. Проти віцепрем'єра російського уряду Шумейка порушено карну справу. В бюрі любимчика президента Єльцина Полтораніна зроблено трус. Численні туманні заяви Руцького почали вимальовуватися в персональні контури. Парляментська партія явно перейшла до рішучих дій на полі бою „боротьби з корупцією". Президентська команда, підтягнувши тили, 18-го серпня різко перейшла в наступ і почала „бити ворога його ж зброєю". В правовому прикритті корупції й організації вбивства одного з головних президентських борців з корупцією звинувачений генеральний прокурор Росії Степанков. Виявлено таємний рахунок віцепрезидента Руцького в одному з швайцарських банків, куди надходили гроші від продажу вкраденої в Росії нафти та сировини. Тепер, якщо вірити тій і другій стороні, в Росії крадуть усі. І це, очевидно, справді так. Інакше, чим пояснити стрімке збіднення народу і гіперінфляцію. Якщо вірити офіційним заявам властей, то військові витрати в Росії скоротилися в п'ять разів. Росія вже не утримує за свій рахунок „світовий революційний процес" і численні комуністичні партії в країнах Заходу. Майно КПСС націоналізоване і, згідно з логікою, мало б якось служити простим людям. Одним словом, процес розкрадання і розтринькування національних багатств комуністами припинений.

Ніякі виправдання катастрофічного зниження рівня життя зменшенням виробництва в наслідок розриву господарських зв'язків не проходять. Так звані товари народного вжитку, включно з четвертиною продовольства, колишній СССР імпортував. При цьому з „братських країн" привозили другосортні товари широкого вжитку в обмін на першосортну сировину. Тепер і цього нема. Вся промислова могутність складалася тут з військово-промислового комплексу і так званих базових галузей, які його обслуговували і на які витрачалося до 80 відс. усіх ресурсів. Держава жила і живе сьогодні на зразок країн третього світу — за рахунок продажу природних багатств. Більшість цих природних ресурсів залишилися в Росії. Темпи їх вивозу зросли, а народ біднiє. Цілком очевидно, що їх „приватизували" післякомуністичні корупціонери, які змінили революціонерів. Тому відважуюсь стверджувати, що центр світової корумпованости в кінці XX століття перемістився в Росію. А до чого привело переміщення в кінці минулого століття так званого центру „світового революційного процесу" (за Енгельсом) світ уже знає.

Останні опитування громадської думки констатують зменшення популярности як виконавчих, так і законодавчих органів влади. Це віддзеркалює швидкий процес ерозії державности в свідомості людей. Адже ж держава як вищий правовий інститут існує за наявности суб'єктів, які підтримують державну ідею чи льояльні їй. Таких людей в Росії стає все менше і менше. Розростаються субдержавні мафіозні структури, які впливають на державні інститути і це проявляється як тотальна корупція. Схема така. Корупціонери в вищих структурах влади вивозять сировину на Захід, валюту залишають на рахунках у Швайцарії та інших країнах. Частина її витрачається на утримання своїх родичів та спільників за кордоном. Ці люди в будь-який момент готові втекти. Доля країни їх не цікавить. Другий щабель, так звані комерсанти. Вони також вивозять, щоправда з великим клопотом, ту ж сировину. На вторговану валюту купують, з простроченими і зфальшованими термінами вживання, продукти і напої в Китаї, Гонконґу та інших місцях і продають в Росії як „фірмові", заваливши ними всі крамниці. Різницю між реальною і декларованою ціною залишають на рахунках закордонних банків. Ці також не дбають про державу і вони також готові зникнути за кордон, залишивши начинену ядерною зброєю країну, яку розривають громадянські і міжнаціональні конфлікти.

Виглядає, що уряд Єльцина неспроможний зупинити розпад держави. Не допоможуть і перевибори, багато людей не візьмуть участи у голосуванні. Популярність Єльцина тримається на антикомуністичній інерції, яка починає ви-

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ З УКРАЇНИ

ДОНЕЦЬКА БІБЛІОТЕКА ХОЧЕ СПІВПРАЦЮВАТИ

Важливі зміни, які відбулися останніми роками в Україні, потребують кропіткої праці на терені розбудови нашої незалежної держави і національного відродження. Не стоїть осторонь Донецька Обласна Бібліотека, яку щорічно відвідують 240,000 читачів. Ми об'єднуємо зусилля з усіма, кому не байдуже майбутнє України. Творча співпраця з Донецьким обласним Товариством Української Мови ім. Т. Шевченка, Товариством „Просвіта", Українською Республіканською Партією, іншими громадськими та політичними об'єднаннями дозволяє мати деякі надбання на ниві національного і духовного відродження народу України. Лише деякі назову.

Бібліотека перша в мільйонному місті відкрила курси української мови, які діють уже третій рік. Знайдено спонзора — УРП — яка їх фінансує. При бібліотеці створено університет народознавства, де є українська секція. У музичній і літературній вітальнях проходять вечори, театралізовані свята, зустрічі з письменниками та презентації нових книжок.

На жаль, так склалося, що в півторамільйонному фонді бібліотеки невеликий відсоток українських книжок, та ще й заідеологізованих. Тепер бібліотека збирає українську літературу, бо складнощів та труднощів у книговидавничій справі та книгопостанні дуже багато, заважає і брак валюти. Більшість книжок ми отримуємо з книгарень. Також налагоджується й найрізноманітніші контакти і зв'язки. Товариство Української Мови ім. Т. Шевченка передало велику бібліотечку історичної літератури, видану в Україні, дві партії українських книжок, отриманих з Америки. Серед них є альманахи УНС, газети „Свобода", „Український Тижневик". Ретельне знайомство з ними, дало мені змогу дізнатися про цікаве життя української громади за кордоном, активну її допомогу в розбудові молодої незалежної держави. Знайомство з цими виданнями спонукало мене ширше ознайомитися з життям української діяспори і я знайшла в бібліотеці дуже цікавий довідник „Зарубіжні українці". Цю книжку я читала як захоплюючий роман. Мої знання про українську діяспору були поверховими, і я навіть не уявляла, що поселення українців за її межами такі чисельні. А головне, мене вразила організованість української громади і діяльність у збереженні українських витоків і культури.

Мені боляче, що ми тут в Україні не змогли в такій мірі все це зберегти і тільки тепер починаємо відродження. І тут перед нами відкривається неосяжний простір для праці. Тому, звертаючись до вас, гадаю, що ваш досвід і допомога будуть дуже корисні Україні.

Бібліотеці тепер дуже потрібна література і не тільки українською мовою, а й англійською, бо без знання історії, широкого використання досвіду розвинутих країн не можна розбудувати державу. Якщо ви маєте можливість надсилати бібліотеці літературу, хоча б в одному примірнику, то її зможе читати п'ятимільйонове населення області.

У бібліотеці створено благодійний фонд „Бібліотека", який підтримують бизнесові структури міста. Фонд дає можливість плідно працювати для розбудови держави.

Хотілося б нав'язати творчі контакти і знайти ентузіястів спільної праці серед української діяспори.

Фахівці области об'єдналися в бібліотечну асоціяцію, яка має бажання листуватися з бібліотеками української діяспори з метою обопільного взаємозбагачення.

Гадаю, цікавий досвід праці бібліотек є за кордоном. Це допоможе нам у розв'язанні проблем комп'ютеризації. У бібліотеці створена льокальна обчислювальна мережа на базі персонального комп'ютера IBM, в якій тепер працює шість робочих станцій і сервер. Конфіґурація мережі передбачає роботу 26 комп'ютерів і можливість використання телефонічних каналів міжреґіонального обміну інформацією.

Пропоную відгукнутися і ентузіястів-однодумців для заснування українсько-американської асоціяції обмінів у галузі бібліотечної справи, національно-культурного відродження, що ставить собі за мету сприяти взаєморозумінню шляхом пожвавлення контактів.

Бібліотека сподівається, що тільки об'єднавши зусилля всіх, ми зможемо поширити обмін інформацією, технологією, делеґаціями, книжками, що безперечно, сприятиме тому, щоб український інтелектуал, якому завжди працювалося дуже тяжко і в складних умовах, мав доступ до всіх духових багатств світу. Це потрібно і нам, і майбутнім поколінням.

До прохання допомоги бібліотеці літературою приєднується Донецьке обласне Товариство української мови ім. Т. Шевченка.

З побажанням всього найкращого вам.

Адреса: Донецька державна обласна універсальна наукова бібліотека 340 055, Україна, м. Донецьке, вул. Артема, 84. Тел. 93-35-00.

Олена Башун,
заступник директора бібліотеки

Отець д-р Йосиф Кладочний

„БЕРЕЗА-КАРТУЗЬКА" МОЇХ ЧАСІВ

Пілсудчики стреміли до сконцентрування влади. Вони зв'язалися з дідичами, капіталістами та промисловою буржуазією, притягнули до себе частину польських інтелектуалістів, та гостро виступали проти всіх тих угрупувань, які не схвалювали їх потягнень або проти них виступали. Репресії пілсудчиків були звернені передовсім проти українців та білорусів ще до виникнення лаґерів у Березі. Білоруську громаду розв'язано, так само „хлопську партію", а майже цілий актив цих організацій осів в тюремних камерах. В 1930 році гострий курс поведено і супроти комуністів.

Поліція і військо з наказу польського уряду провели сумнозвісну „пацифікацію" на західніх землях серед українського населення. Вона забрала багато жертв у людях і майні як суспільному, так і приватному. Поліція і військо брутально поводилися в українських селах, важко побивали людей, пльондрували читальні, бібліотеки, кооперативи, навіть приватні господарства. Але ці справи є напевно відомі багатьом і тому, думаю, немає потреби тут про це ширше писати.

Треба додати, що і деяким польським селянам дещо також дісталось із щедрої руки пацифікаторів. Ось, приклад, іде кінний відділ поліції пацифікувати українське село Сороки, Бучацького повіту (Тернопільщина); напроти відділу йде двоє колоністів мазурів, які осіли на парцеляції недалеко села Сороки. Поліція затримала їх і на дорозі нічого не питаючи, почала їх бити. Вони кричать: „Що ж ви робите? Ми є поляки". — Але поліціянти били їх далі та говорили: „Тепер кожний поляк". Побиті, виздоровівши, пішли до старости повіту і заявили, що вони вже не поляки, але тепер вони українці. Коли староста сказав їм, що вони, не зважаючи на все повинні і надалі лишитися поляками, то мазури сказали: „Польська поліція нас переконала при помочі київ, що ми українці, отже наших переконань міняти не будемо"...

Вневдовзі польський уряд взявся і за своїх соціялістів, людовців, а навіть за християнську демократію. В скорому часі відкинено навіть якінебудь види демократії та видано закони антисоціяльні та антисуспільні. Репресії та переслідування стали зброєю уряду, однак ця зброя вказувала рівночасно на безсилля правлячої кліки та нездібність знайти інші можливі методи діяння для виходу зі ситуації. Про нелеґальні угрупування в Польщі українських націоналістів та комуністів немає що і говорити, — з ними завжди йшла гостра боротьба.

Розв'язано сейм і сенат, арештовано багато послів не тільки українців (Когут та інші), але і поляків; серед яких опинилися польський селянський діяч Вітос; а з інших були тут: Ліберман, Корфанти Дібоа, Барліцький та інші. Їх осаджено в Берестській фортеці, де над ними знущалися, а відтак поставлено їх перед суд. У відповідь на це почалися страйки, демострації селян та робітників, що деколи переходили в правдиві битви з поліцією.

Проти нової так званої „Квітневої Конституції" в 1935 році, яка давала президентові абсолютну владу та робила його відповідальним тільки перед Богом і історією, протестували як польська опозиція, так і національні меншості, але безуспішно. Ця безсильність урядуючої верхівки, власне, і породила Березу. Береза мала на меті залякати широкі маси суспільности та підпільні організації, а передовсім національні меншості, які становили майже третину населення Польщі, та були для неї найнебезпечнішим елементом. В Березі Картузькій, крім націоналістів і комуністів, були також профспілкові діячі, вчителі, священики різних віроісповідань, та діячі різних організацій, передовсім організацій найкрайніших. Поліційні методи були піднесені до ранґи державної політики.

Треба зазначити, що від заснування табору відокремлення 1934 року до кінця його існування в 1939 році (17-го вересня) найбільше було там українців. Були там — інженер Атанас Мілянич, директор промбанку у Львові, д-р Дмитро Донцов, д-р Іван Тесля, український вчений, відомий демограф, Роман Шухевич, інженер Горбовий, поет Богдан Кравців, Бігун, Роман Мицик та дуже багато інших, які за націоналістичні переконання були посаджені в ляґер. Жінок почали вести в ляґер щойно з вибухом війни 1-го вересня 1939 року.

Стараннями Митрополита Андрея Шептицького ще перед вибухом війни 1939 року вдалося звільнити з Берези досить скоро Богдана Кравціва, а Бігуна поліція менше била, бо його трохи респектувала. Він, хоч малого росту, але мав дар дуже вдало пояснювати сни поліціянтам, і що насправді „дивне" — його пояснення сповнялися. Він походив з Бойківщини.

Наші в'язні держалися дуже гідно. Убрані були в спеціяльного викрою ляґерну одежу, яка була сірої барви. Коли було зимно, носили плащі, так звані „Сермяги", які хоч не були гарні, але зате теплі. Тому, що я був у тому часі (1934 рік) капеляном українських політичних в'язнів, які були в більшості греко-католиками, а також звичайних кримінальних в'язнів у всіх тюрмах, які були розташовані в межах Польщі (за виїмком Східньої Галичини), Митрополит Андрей Шептицький при своїх впливах дістав мені дозвіл у Міністерстві справедливости у Варшаві відправляти Службу Божу, виголошувати проповіді та сповнювати інші душпастирські функції для наших в'язнів також у Березі Картузькій.

Коли я приїжджав до Берези, поліція дуже суворо перевіряла мої документи, але зі свого боку не робила мені жодних утруднень. Я міг відправляти Службу Божу, говорити проповіді, слухати Сповіді та причащати в'язнів і бути з ними стільки часу, скільки було потрібно. Охорона стояла досить далеко від нас і не могла підслухувати тих, що сповідалися. Всі українці-в'язні без виїмку сповідалися та приступали до Святого Причастя. Крім цього в'язні поза Сповіддю давали мені доручення, щоб я відвідав їхніх рідних. Мешкав я в латинського пароха, яким був був тоді ксьондз Почобут-Одляніцький. Крім новозбудованого костела була там і православна церква та православний священик, доньки якого приходили до сестрінок польського ксьондза. Вони були напівспольонізовані.

Продовження буде.

Допоможіть „Рідній Школі"

Відкритий лист Організаційного комітету в діяспорі „Відродження Рідної Школи в Україні" депутатові Верховної Ради України Ірині Калинець, посадникові міста Львова Василеві Шпіцерові і голові Львівської Обласної Ради Степанові Давимуці.

Достойна Пані і Достойні Панове!

Серед української громади в діяспорі проживають випускники Львівської Української Гімназії, яку організували власним коштом в 30-их роках у Львові свідомі батьки, українські патріоти, відомі громадяни Ілля і Іванна Кокорудз.

Сьогодні у цьому будинку при вул. Осипенка ч. 5 знаходиться українсько-російська школа ч. 5.

Тому, що в околиці є російськомовні школи з незаповненими клясами, під час коли українськомовні школи є переповнені, Організаційна група „Відродження Рідної Школи" звернулася з проханням до управи міста Львова передати цю школу в розпорядження українськомовної школи. Відповідь управи міста була відмовна, мовляв, неможливо перенести російськомовні старші кляси в інші школи.

У зв'язку з цим Організаційна група „Відродження Рідної Школи" звернулася до нас, колишніх учениць гімназії, що проживають у діяспорі, з проханням допомогти їм у цьому ділі.

Маючи на увазі, що цю школу заложили і устаткували подружжя Кокорудз, як виключно українську школу, прохання Організаційної групи було правильне і мотивоване.

Тому, ми, учениці тієї школи, в діяспорі, звертаємося з великим проханням до Вас, Достойна Пані Калинець і Достойні Панове Давимука і Шпіцер, вжити Вашого високого авторитету і своєю інтервенцією допомогти в ім'я справедливости Організаційній групі „Відродження Рідної Школи" у її добрих замірах.

Віримо, що наше прохання найде прихильний відгук.

З глибокою пошаною до Вас, —
За Організаційний комітет діяспори
Відродження „Рідної Школи"

Теодозія Клюфас-Савицька
голова

Стефанія Дмоховська-Барановська
секретар

ПРОСЬБА

Верховний суд Ізраїля ствердив остаточну невинність Івана Дем'янюка, але американський департамент юстиції вперто не погоджується дати йому дозвіл повернутись до родини. Поможіть родині перебороти цю дальшу несправедливість. Просимо посилати щедру грошеву допомогу на єдиний фонд оборони:

J. D. D. F.
P. O. Box 92819
Cleveland, Ohio 44192

Родина та Українсько-Американська Палата Адвокатів

ВСЯ ДИВІДЕНДА ДО ФОНДУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

Відгукнулись на заклик у „Свободі"

Дві громади, а саме в Акроні і Кентоні, Огайо, хоч чисельно не дуже великі, все таки відгукнулись. На пропозицію Стефана Жабинського провели збірку на Фонд Піддержки Українських Дипломатичних Місій. Збірку в Акроні перевів Орест Микитин, а в Кентоні — Петро Бабич. Збірка дала хоч не велику суму, але щедру в сумі 709 дол., які було вислано на адресу Фонду. У пам'ять свого чоловіка Віра Фінськоват пожертвувала 200 дол.

Н.Н.

Святкування незалежности України в Кергонксоні

Українська громада Кергонксону і околиці вшанувала другу річницю незалежности України в неділю, 22-го серпня 1993. Святкування розпочалися Святою Літургією, під час котрої о. парох Василь Грень виголосив патріотичну проповідь. У переповненій церковній залі продовжувалися святкування при гарно прибраній сцені. Пластунка-юначка Лідія Підлуська відкрила програму віршем Ганни Черінь „Новий рік державної незалежности", після чого д-р Стефанія Барановська привітала від громадського комітету присутніх священиків обох віровизнань та представила промовця, письменника Анатолія Боженка, що приїхав з Києва з дружиною відвідати дочку і внучку Оксану, котра лікується тут від наслідків чорнобильської катастрофи. У своїм слові А. Боженко влучно накреслив тло подій, що довели до розвалу нелюдської комуністичної імперії. Він обмірковував труднощі України у теперішньому переходовому періоді і закінчив оптимістичним „Україна вживе!".

Оригінальний вірш Сергія Миронюка „І от я тут без України" відчитав студент Адріян Підлуський, після чого хор „Золотий гомін", під диригентурою д-ра Олега Волянського, виконав патріотичну пісню „Чом, чом, чом земле моя" та в'язанку гуцульських пісень „Гей Карпати, рідні гори". На тлі хору Микола Василик прорецитував сильний вірш Дмитра Павличка „Клятва", а тоді хор „Золотий гомін" відспівав дві бадьорі пісні, „Машерують вже повстанці" та „Живи Україно".

Д-р С. Барановська подякувала присутнім за участь, а виконавцям програми і тим, що відповідно прибрали сцену, за їхній труд. Грімким „Ще не вмерла Україна" закінчено це успішне свято.

Учасник

УНС вітав випускників української школи

На світлині (зліва) : О. Дупляк, Н. Сава, головний радний УНС В. Корчинський, Г. Лісничий і Т.Ліснича.

Сиракюзи, Н. Й. — Цього року, як і кожного, українська громада, а зокрема члени Українського Народного Союзу, вітали нових випускників місцевої української школи. Тим разом зі школи ім. Лесі Українки ґрадуювало в червні четверо молодих українців — Орися Дупляк, Надія Сава, Григорій Лісничий і Таня Ліснича.

На святочному бенкеті, що відбувся 5-го червня у залі УАПЦеркви св. Луки, ґрадуантів від УНС привітав головний радний Володимир Корчинський, який зложив їм сердечні побажання і закликав ніколи не забувати про своє українське походження і про те, що саме вони — молоді люди — повинні бути найкращими амбасадорами України на американській землі. Зі своїми побажаннями В. Корчинський передав кожному ґрадуантові грошовий дарунок від УНС.

Після бенкету присутні, а з ними ґрадуанти, забавлялися ще довго при звуках оркестри „Червона Рута".

ТРЕБА ПОДАТИ ЩЕ РАЗ АДРЕСУ

Редакторка місячника „Всесміх", Раїса Галешко, перебуваючи на відвідинах у „Свободі" просила подати, до відома, щоб передплатники цього журналу, які зголосилися до неї в часі Союзового Дня у Філядельфії в неділю, 15-го серпня, ще раз прислали свої адреси до редакції, тому, що їх украдено разом із іншими особистими речами в Ню Йорку. Адреса журналу: Vsesmikh, 35 Warrender Ave., Suite 104, Торонто, Ont., M9B Canada, Tel.& Fax (416) 236-9931

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона звернувся до Апеляційного суду, щоб скасував попереднє рішення, яке вимагає від урядових торговельних чинників звіту про вплив Північно-американської вільної торговельної угоди на оточення, діло яке серйозно відтягне схвалення цієї угоди. Вирішення цієї справи Апеляційним окружним судом Дистрикту Колюмбії сподіються при кінці вересня. Якщо суд не скасує цього то це може угробити справу схвалення Північно-американської вільної торговельної угоди, бо приготування такого звіту вимагає кількамісячної праці. Тоді сама справа схвалення цього договору була б надто зближена до виборів, а цьому Білий Дім хоче запобігти.

Центр...

(Закінчення зі стор. 2)

паровуватися. Розгул корупції, якими б причинами його не пояснювали, все ж відбувається за потурання його адміністрації і, в кращому випадку, свідчить про його нездатність навести в країні необхідний порядок.

Зменшення числа активних прихильників російських демократів виявилося під час проведення масових акцій з нагоди другої річниці серпневого заколоту. Опозиційне віче — „панахида по імперії і комунізмові" — зібрало у дватри рази більше учасників, ніж віче і похід демократів. За повідомленнями міліції в обидвох акціях взяли участь не більше, ніж 15,000 осіб. Нині в Москві, порівняно з 90—91 роками, число „активних революціонерів" зменшилося в кілька десятків разів, чого не скажеш про корупціонерів.

Події останніх днів починають нагадувати сталінські методи боротьби з внутріпартійною опозицією. Звинуватити всіх в широкомаштабній змові (в сучасній Росії — це змова корупціонерів) і звести політичну боротьбу до карних репресій. Це один з можливих варіянтів розвитку подій, за умов, що взаємні звинувачення президентської і парляментської партій надумані. Однак факти свідчать, що цього разу ми маємо справу з реальною змовою корупціонерів і протистояння властей фактично зводиться до боротьби за право безкарно грабувати країну. А такі правителі робитимуть це за будь-якої конституції.

Ділимося сумною вісткою з нашими близькими, приятелями й знайомими, що в понеділок, 9-го серпня 1993 р., на 70-му році життя, попрощав цей світ наш незабутній

БАТЬКО, БРАТ І ДІДУСЬ

бл. п.

МИКОЛА БІЛОКОНСЬКИЙ

Покійний походив із Великого Листвина, області Городня, на Чернігівщині — із старого козацького роду — Вільних Козаків.

Вже перед самою смертю віднайшов свій рід в Україні. Цим він зрадів невимовно, але важка недуга перешкодила йому вернутись в рідну Україну.

У Другій світовій війні був боїном Другої Дивізії УНА під проводом ген. Павла Шандрука.

Похоронні обряди відбулися у Клівленді в днях 11-14-го серпня 1993 року, а похоронено покійного на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Чин похоронів довершили преподобні отці: о. І. Кульчицький із Церкви-Пам'ятника св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж., о. Степан Посаківський із Брансвіку, Огайо й о. диякон Тимофій Белінський із Порейн, Огайо.

У СОРОКДЕННЯ СМЕРТИ ПОКІЙНОГО, ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ будуть відправлені в українській православній церкві св. Стефана у Брансвіку, Огайо в неділю, 19-го вересня 1993 р., о год. 10-ій ранку.

Опечалена родина:

сини —
ЮРІЙ з дружиною НАТАЛКОЮ й синами: МИКОЛОЮ, ВАСИЛЕМ, ЮРІЄМ та АНДРІЄМ
ВОЛОДИМИР
сестра — СОНЯ БІГУН з родиною
брат — ІВАН БІЛОКОНСЬКИЙ з дружиною ЕЛЬФРІДОЮ з дітьми та внуками
племінниця — НАДІЯ ШИШУТА з чоловіком ГРИГОРІЄМ та дітьми
ближча і дальша родина в Україні

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 28-го серпня 1993 р. в Милуванні, Івано-Франківська обл., Україна відійшла у вічність на 70-му році життя

МАМА, БАБЦЯ І СЕСТРА

бл. п.

АННА МОЦЮК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 30-го серпня 1993 р. на місцевому цвинтарі.

Залишила у смутку:

дочку — ІВАНКУ з чоловіком ІВАНОМ
внучку — ІРЕНКУ
братів — ПЕТРА І ЯРОСЛАВА в ЗСА
та дальшу родину в Україні

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що 29-го липня ц. р. в Long Beach, Cal. упокоїлася в Бозі на 99-му році життя

бл. п.

Марія з Прокоповичів Рижевська

Залишила в смутку:

доньку — д-р ДАРІЮ
сестру — МЕЛАНІЮ МЕЛЕШКЕВИЧ з сином ЮРКОМ в Канаді
кузенів — СТЕФАНІЮ СТАХНІВ з сином д-ром МИРОНОМ в Чикаґо, Ілл.

СЛУЖБА БОЖА

в сороковий день відслужиться 7-го вересня в церкві свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, Ілл.

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 27-го серпня 1993 р. відійшов у вічність на 68-му році життя наш найдорожчий

БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО ВАТРАЛИК

нар. в Україні

Колишній оператор машин для Valker Co., Springfield, Vulcan, Union i American Product Co., Union, N.J., член УНС 34-го Відділу, Елизабет, Н. Дж.

Години відвідин в понеділок, 30-го серпня, від 2-4-ої по пол. і 7-9-ої веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОН — вівторок, 31-го серпня о год. 8:30 ранку в цьому ж заведенні, а Служба Божа в українській католицькій церкві св. Володимира в Елизабет, Н. Дж. о год. 9:30 ранку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

доньки —
КАТЕРИНА СОЙКА
АННА ФЕРРАРА
ХРИСТИНА
син — РОМАН
і п'ятеро внуків

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 29-го серпня 1993 р. відійшла у вічність на 87-му році життя наша найдорожча та незабутня

ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, СЕСТРА І СТРИЙНА

бл. п.

ЕВСТАХІЯ ШУГАН

з дому АНТОНЯК

народжена в Покропивні, Україна.
кол. учителька в Івані, Волинь і Реґенсбурзі, Німеччина,
членка 64-го відділу СУА в Ню Йорку.

ПАНАХИДИ відбудуться: у понеділок, 30-го серпня та у вівторок, 31-го серпня 1993 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 East 7th Street, Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 1-го вересня о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку. Тлінні останки будуть зложені на цвинтарі Gate of Heaven, Hawthorne, N.Y.

Горем прибиті:

муж — СТЕПАН
дочка — МАРІЯ ТОМОРУҐ з мужем ЯРОСЛАВОМ
син — ЮРІЙ з дружиною ДЖЕНИС
внуки —
ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ДАНОЮ і правнуком МИКОЛОЮ
АНДРІЯ з мужем ДАВИДОМ ҐЕЛЬБЕР
ХРИЗАНТА
сестра — ІРИНА АНТОНЯК з дітьми і внуками в Україні і Сибірі
братанки —
ЯРЕМА ШУГАН з родиною
ОЛЯ ШУГАН з родиною
РОМА ШУГАН
ближча і дальша родина в Америці й Україні

Замість квітів просимо складати пожертви на ФОНД БУДОВИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ в Ню Йорку.

В АМЕРИЦІ

„СТРАШНІШЕ, НІЖ ХВОРОБА: аналіза подань Клінтона про охорону здоров'я" — так називається документ, підготовлений конґресменами-республіканцями, який аналізує реформу системи охорони здоров'я, що її має намір провести Адміністрація Клінтона. „Демагогія, — сказав про думку конґресменів-республіканців пресовий секретар Білого Дому Кевін Андерсон. — Вони пишуть про плян, який ще не був проголошений". І дійно, президент Клінтон має намір оприлюднити плян реформи системи охорони здоров'я лише у вересні. Але, попереше, Білий Дім уже випустив брошурку про реформу, яку роздали всім членам Палати Репрезентантів і сенаторам, а подруге, Президент вже почав пропаґандистську кампанію за реформу і в одному з недавніх виступів досить детально зупинився на тому, як її будуть фінансувати. Конґресмени-республіканці впевнені, що втілення реформи в життя так, як має намір запропонувати її Клінтон, викличе чергове зростання податків, посилить вміщування Уряду у справи охорони здоров'я і розорить власників невеликих компаній.

У ВАШІНҐТОНІ ходять вістки, що трьох найближчих співробітників секретаря Державного скарбу Ллойда Бентсена — шеф його штабу, його пресовий речник і його особистий секретар залишають працю в цій державній установі, а через це і вістки, що може сам Л. Бентсен також плянує залишити свою посаду. Перебування Л. Бентсена на цьому становищі від самого початку не було легким, а ще більше погіршилося після гострої критики, що він зробив замало, щоб представлений президентом Биллом Клінтоном бюджет мав стільки труднощів поки його схвалено. Одначе Джек ДеВор, який був речником Л. Бентсена впродовж 21 року, твердить, що секретар Державного скарбу не думає кидати свою працю, бо зобов'язаний допомогти Президентові перевести в життя його пляни — ратифікацію Північно-американського вільного торговельного договору та схвалення пляну про охорону здоров'я.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ Франклін Ван Антверпен постановив позбавити Ніколавса Шиффера з Філядельфії американського громадянства і наказав йому залишити З'єднані Стейти протягом 60 днів. Суддя прийняв таке рішення, встановивши, що Н. Шиффер служив під час Другої світової війни у батальйоні СС „Мартва голова", а також сторожем у таборах смерти. Не виключено, однак, що Шифферові дозволять залишитися у ЗСА. Н. Шиффер народився 9-го квітня 1919 року в родині імігрантів-румунів. Коли йому минув рік, родина повернулася в Румунію. Слідчі Департаменту юстиції ЗСА прийшли до висновку, що Шиффер служив спочатку в румунській армії, а в 1943 році поступив в есесівські частини, а вже будучи в цих частинах служив в охороні концентраційних таборів. У 1958 році Шиффер повернувся у ЗСА.

ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ думки показують, що половина американців поняття не мають про договір щодо вільної торгівлі у Північній Америці (НАФТА). Але може статися, що за тиждень-два про договір дізнається вся країна. Згідно з умовами угоди між Канадою, Мехіко і ЗСА парляменти кожної країни повинні ратифікувати НАФТА до кінця цього року. У Палаті Репрезентантів і Сенаті потрібна проста більшість, щоб ратифікувати договір. Попереднє опитування депутатів обох палат свідчить про те, що Сенат проголосує за договір, але в Палаті Репрезентантів прихильники НАФТА покищо не мають більшости і тяжко сказати, коли вона появиться. На сьогодні договір підтримують приблизно 140 конґресменів-республіканців і приблизно 60 конґресменів-демократів. Більшість же — це 218 голосів. Боротьба за НАФТА очікується не менш запекла, ніж за економічний плян Клінтона.

Ще одна зірка...

(Закінчення зі стор. 1)

лим учительським досвідом вив'язатися із початкового навчання англійської мови дуже добре. А не забувайте, що людський підхід також дуже допомагає. Наші учителі нав'язали особисті контакти зі своїми курсантами, а крім того мали нагоду говорити про свою працю по радіо і не телебаченні. Все вказує на те, що є бажання продовжати такі курси у співпраці з товариством „Просвіта" та з іншими організаціями, яким також лежить на серці якнайширше вивчення англійської мови. Можливості є, нагоди є і потреба є і ми мусимо якнайбільше ділитися нашим знанням з нашими земляками, які потребують помочі. Добре, що маємо такого спонзора як УНС, що дарує підручники, організує учителів, допомагає у одноденному семінарі та займається аплікаціями і розподілом учителів.

— Ми знаємо добре, що ви як професор англійської мови, як другої, є душею цілого того задуму. Чи витягаєте висновки із досвіду, який набрали про організування тої програми вдруге?

— Так, і тут мій ще один проєкт, що я перевела вже цього літа. Я відчула, що є велика потреба вишколювати в Україні викладачів англійської мови. Передусім для цього задуму треба було найти фінансову поміч і щасливо її запевнив Міжнародний Фонд „Відродження", що його встановив в Україні мільйонер Джордж Сорос. Цей Фонд має тепер в Україні багато ентузіястів, а очолює його Богдан Будзан. Міністерство Освіти України оголосило такі курси та зайнялося підбором учасників із 30 педагогічних інститутів України. Я розрекламувала тут у професійному журналі, що шукаємо учителів і зголосилося аж 59 осіб, з чого я вибрала дев'ять, як найкраще кваліфікованих, і вони поїхали зі мною до Києва на два твотижневі курси, де кожний викладач представив свою спеціяльність.

— А як була зорганізована технічна сторінка цих зимкових курсів?

— Тут, як і у випадку наших курсів початкового навчання англійської мови, учителі із ЗСА самі оплатили собі дорогу. Місце на виклади та мешкання для курсантів, яких було до речі 120 на обох курсах по 60, дав Київський Педагогічний Інститут ім. Драгоманова. Його ректор проф Микола Шкіль був господарем нас усіх. Ми навчали 24 години на тиждень, ціле навчання було накручена на відеофільм, а кожний курсант дістав при кінці посвідку та шість підручників і мусів зобов'язатися провести принаймні два семинари для своїх колеґів-учителів англійської мови.

— Чи думаєте, що всі вони це зроблять та будуть продовжати таку працю?

— Саме в тій цілі мені пощастило перевести ще один задум в життя — це була вже довго моя мрія, яка стала дійсністю. Наслідком допомоги фінансової УНС і Міжнародного Фонду „Відродження", створено в Києві перший центр матеріялів та інформації про навчання англійської мови для ужитку усіх викладачів та учителів. Уявіть собі — тепер кожен із учителів мож мати доступ до потрібних матеріялів, виконаних найновішими технічними засобами — так як це практикується тут, в ЗСА.

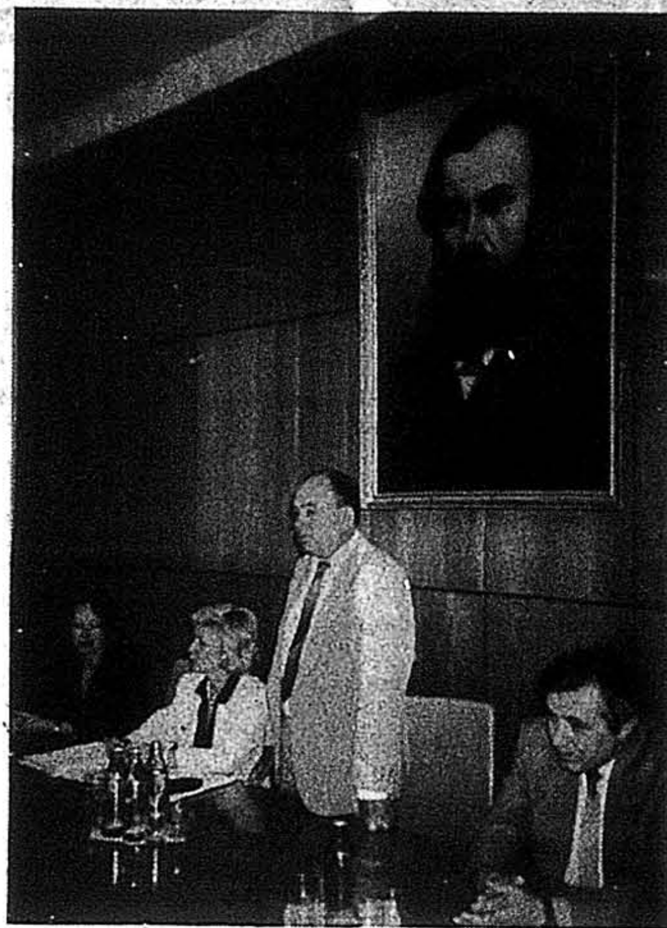
— Коли ви були у нас у січні цього року, ви згадували ще про один плян — підготовку підручника англійської мови для нижчих кляс в Україні. Чи можливо, щоб і це вдалося вам здійснити?

— Я чекала цього запитання. Підручник вже переданий до друку і буде в школах 1-го вересня. Вийде у тиражі 100,000 примірників і буде використаний у шістьох областях України. Виходить він, як я вже раніше згадували, завдяки фінансовій підтримці невтомного пастора Ярослава Шепелявця і його доброчинної євангельської організації в ЗСА „Думки про віру". Завдяки моїм співробітникам Юлії Романовській, Тетяні Рудник і художнику Володимиру Таранові ми вчасно закінчили працю, а наш добродій пастор Я. Шепелявець вже обіцяв знайти фонди на дальші підручники, бо цей є для початкового навчання, а щоб був комплет, мусять появитися таких три. Цей, що тепер друкується, складається із трьох частин, —із самого підручника, зшитка для вправ і книжки для вчителя, а крім того є авдіокомпютерна програма.

— Цікаво знати, як цей перший випуск покажеться у практиці.

— Для мене також, тому плянуємо в грудні конференцію у Києві, щоб оцінити ефективність програми. Все це побудоване на моєму досвіді як професора англійської-другої мови в Пассейк Кавнті коледжу, що має най кращу програму такого нав чання в стейті Ню Джерзі. Я дуже дораджую усім заінтересованим запізнатися із цією програмою. Тепер у вересні розпічнеться там навчання і можна дістати про нього інформації, телефонуючи на число (201) 684-6304.

— Коли мати на увазі ваші пляни із початку 1993 року, то ви їх точно виконали, а може і перевиконали. Ми щиро раді, що вам стільки вдається, що „зірка" навчання англійської мови завдяки вам світить в Україні щораз ясніще.

Відкриття курсів для учителів в Інституті ім. Драгоманова: промовляє ректор проф. М. Шкіль.

В часі навчання на курсах для учителів, професори із ЗСА та учні. Посередині проф. З. Воронка.

Попрощали приятеля

Недавно українська громада південнозахідної Фльориди і її українська католицька парафія пережили чергову болючу втрату: 13-го серпня помер несподівано їхній дуже активний учасник проф. Мирослав Борисюк. Хоч вік у нього вже був „патріярхальний" — 80 років, але імпозантна вояцька постава й могутній голос його давали підстави вірити, що він ще житиме довго для добра громади й парафії. Не сталось так...

М. Борисюк народився в Івано-Франківському (тоді Станиславові) 4 вересня 1912 року. Там він вчився в українській гімназії. Згодом закінчив філологічний факультет університету, працював учителем латинської й грецької мов в українській гімназії. Але він посвятився не лише педагогічній професії. Поставою, голосом і вдачею був уроджений вояк та ще патріот щирий рідної Батьківщини, то й коли творилася Українська Дивізія в 40-их роках, він зголосився до неї добровільцем і пережив її першу нищівну битву під Бродами. Згодом у полоні в Італії він став одним з творців і вчителів таборової гімназії для полонених українських побратимів.

Для України він віддав не лише важкі вояцькі роки, а й розлучитись мусів з дружиною вірною, яка згодом померла в рідному краю, і з сином та внуками, які пізніше народилися.

Згодом М. Борисюк став довголітнім учителем класичних мов у семінарії української католицької церкви у Стемфорді. А відійшовши на емеритуру, поселився на Фльориді й тут був особливо активним і щедрим у нашій Нортпортській парафії. Він чимало спричинився до побудови її нового чудового храму, а зокрема уфундував прекрасну фронтову мозаїку „Уведення в храм Пречистої Діви Марії", яка нині стала прикрасою і гордістю не тільки українського Нортпорту.

Орп.

В Україні

Київ. — Президент України Леонід Кравчук підписав указ про невідкладні заходи для соціяльного захисту військовослужбовців і членів їхніх родин. Кабінетові Міністрів доручено передбачити забезпечення військовослужбовців житлом у 1994-96 роках. Місцевим державним адміністраціям дано розпорядження виділяти для військовослужбовців не менше 10 відсотків житла у новоспоруджених будинках.

Львів. — Тут 16-17-го жовтня відзначатимуть 75-ту річницю утворення Західньо-Української Народної Республіки та День українського спортовця. Під гаслом „Без минулого немає майбутнього" відбудеться вшанування ветеранів спорту. Президент спортової асоціяції Дмитро Волжанин поінформував, що у складі Львівської асоціяції — 400 ветеранів спорту, 22 учасники олімпійських ігор різних років, 36 інвалідів спорту, 40 заслужених тренерів.

Львів. — На першому засіданні українсько-польської робочої групи відзначено, що взаємодія між прикордонниками двох держав досить ефективна і дозволяє підтримувати належний порядок на спільному кордоні. За повідомленням пресової служби прикордонних військ, делегації внесли низку пропозицій, спрямованих на об'єднання зусиль щодо усунення неґативних моментів, виявлених в пунктах пропуску через кордон.

У Верховній...

(Закінчення зі стор. 1)

нішня Верховна Рада неспроможна ухвалити нову конституцію. Для цього необхідне скликання Конституційної Асамблеї, але рішення про це не ухвалили ні Верховна Рада, ні Президент. На думку Чорновола, нині актуальним завданням є — зміна політичної системи і реорганізація всіх гілок влади.

Голова Демократичної Партії України Володимир Яворівський, після гострих дискусій, заявив, що присутні у Верховній Раді ілюструють такі вислови: „Життя є життя" — Іван Плющ; „Що маємо, те й маємо" — Леонід Кравчук; „Скажіть, що треба будувати — і я буду будувати" — Леонід Кучма. З приводу запляновних І. Плющем консультацій з шахтарями В. Яворівський сказав, що „можна було з шахтарями проконсультуватися і сьогодні, не виходячи із приміщення Верховної Ради, оскільки в гостевій ложі був голова страйкового комітету товариш Міхаїл Крилов". Далі Яворівський констатував, що існує два виходи із ситуації: „вийти через ті самі двері, через які ми з вами в 1990 році зайшли, і писати мемуари. Інший варіянт — вискочити через аварійний люк. Туди черга буде дуже великою — не всі, звичайно, проб'ємося".